

Handläggare
Anna William Olsson

Till
Enheten Ung fritid

Verksamhetsberättelse VB 2020 för Enheten Ung fritid

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	7
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	7
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	7
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	9
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	13
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	20
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	20
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	21
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	23
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	23
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	24
Uppföljning av ekonomi.....	26
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	26
Investeringar.....	27
Medel för lokaländamål.....	27
Övrigt.....	27
Systematiskt kvalitetsarbete.....	27
Övrigt.....	27

Sammanfattande analys

I enheten ung fritid ingår fritidsverksamhet, fältverksamhet, ungdomsmottagning samt parklekar, vilka drivs på entreprenad. Fritidsverksamheten består av tre mötesplatser; mötesplats Aspudden och Fruängen samt Gröndals ungdomscafé. Inom fritidsverksamheten har en föreståndare, två verksamhetssamordnare, 19 fritidsledare med varierande tjänstgöringsgrad arbetat.

Inom fältverksamheten arbetade första halvåret fem fältassistenter i Hägersten-Liljeholmen och två i Älvsjö. Efter skapandet av Hägersten-Älvsjö har åtta fältassistenter varit verksamma inom samma arbetsgrupp.

På ungdomsmottagningen har fyra kuratorer arbetat på sammanlagt 2,5 heltidstjänster samt förstärkt med externt rekviderade medel kopplade till Uppdrag psykisk hälsa (UPH). Kuratorerna finns till för unga 12-22 år och erbjuder råd och stöd i enskilda samtal eller i grupp.

Enheten ung fritid har som helhet strävar efter att vara förebyggande och inriktad på att stärka skyddsfaktorer. Ambitionen har varit att all verksamhet ska vara jämställd och jämlik och samverkan, för barn och ungdomars bästa är ledord.

Unga får stöd av vuxna och är trygga i den offentliga miljön

Arbetet för att nå målet att unga får stöd av vuxna och är trygga i den offentliga miljön har under året pågått enligt plan. Enheten har strävat efter att vara jämställd och i all verksamhet har alla könstillhörigheter inkluderats. Planering av alla aktiviteter har pågått enligt plan. Dock har genomförandet av vissa aktiviteter som besök av polis och andra myndigheter på fritidsverksamheternas öppna mötesplatser fått skjutas på framtiden på grund av de regler som under året gällt för att minska smittspridningen av covid-19. Andra aktiviteter har fått ta paus. Vissa aktiviteter har kunnat styras om. Ett exempel på det är de veckoliga utsättningar som polisen anordnar om fredagskvällarna för aktörer som är verksamma under veckosluten. Dessa utsättningar har flyttat utomhus.

Fritidsverksamheten, mötesplatserna och fältverksamheten är anpassad efter dagens ungas behov och levnadsmönster

Under året har arbetet för att nå målet med en verksamhet som är anpassad efter de ungas behov och levnadsmönster pågått enligt modifierad plan. Arbetet med en jämställd och inkluderande verksamhet har fortgått och alla könstillhörigheter är inkluderade. Alla inom Ung fritid har ansträngt sig för att genomföra alla aktiviteter enligt plan. Dock har vissa aktiviteter varit ogenomförbara under de restriktioner som införts med anledning av att minska smittspridningen av covid-19. Fältassistenternas genomförande av skolprogram i högstadieskolorna samt viss av fritidens verksamhet riktad till unga med funktionsvariation har fått ta paus. Annan aktivitet har digitaliserats eller kunnat flytta utomhus. Fritiden och fältassistenterna har skapat digitala mötesplatser. Fältassistenterna har ordnat skattjakt via sociala medier och i samarbete med lokalt näringsliv under skolloven. För elever i årskurs sju har skolprogram i reducerad form, genomförts utomhus på skolgårdarna. På mötesplatserna för unga har endast ett fåtal besökare kunnat tas emot i lokalerna. Det exakta antalet beroende av hur stora lokalerna är och hur de är utformade. Under slutet av året fick

fritidsverksamheterna inte alls ta emot besökare inomhus. Då arbetade vissa fritidsledare uppsökande och uppmanade de unga de mötte att gå hem och logga in på verksamhetens digitala mötesplats där andra fritidsledare mött upp.

Fritidsledare såväl som fältassistenter utformar verksamheten i nära samspel med de ungdomar som deltar för att svara upp mot behov och levnadsmönster. Med ett vuxet perspektiv leds de unga in på en prosocial utveckling. På mötesplatserna har erbjudits öppen verksamhet och riktad verksamhet för unga som börjat årskurs 7 och upp till och med 17 års ålder. Den riktade verksamheten har haft tema som till exempel läsläsning, musikproduktion, foto, poesi/skrivarverkstad, sport, spel, bild och form. På den digitala arenan har det erbjudits allt mellan fototävlingar, spel och läsläsning. För att ge ungdomarna möjlighet att på ett mer för dem uppenbart sätt vara delaktiga i utformandet av verksamheten bjöds en gång i månaden in till ett för alla i målgruppen öppet planeringsmöte där verksamheten diskuterats och kommande månads aktiviteter planerats. Som resurs i verksamheten har 2000 kronor/ månad avsatts för ungdomarna att gemensamt förfoga över. Det har lett till genomförande av olika projekt och ett uppskattat exempel var när mötesplats Aspudden under höstlovet omvandlades till ett spökhäus, med spökvandring i mindre grupper på 2-3 individer. Allt på covid-19 anpassat maner.

Viktigast för barn och ungas utveckling och trygghet är deras vårdnadshavare. Enheten i allmänhet och fältassistenter i synnerhet har fokus på en god och för vårdnadshavarna stärkande kontakt. Mötesplatserna för unga tar kontakt med varje ny besökarens vårdnadshavare och noterar kontaktuppgifter. Om någonting önskat inträffar tas alltid föräldrakontakt.

Polis, socialtjänstens mottagningsgrupp och andra relevanta myndigheter bjöds i början av året in till de öppna mötesplatserna under ett kvällspass. Tanken var att ungdomarna skulle få möjlighet att ställa frågor och få svar på desamma. Verksamheten var tänkt att vara relationsskapande. Ungdomarna skulle få insikt i hur viktig rättskipning är för dem och för samhället i stort. Ungdomarna skulle också få information om strategier för att undvika att utsättas för brott samt vad som ska göras om det ändå sker. Om när och hur en polisanmälan ska göras, hur rättsprocesser går till och vikten av att vittna. Vidare skulle ungdomarna få information om socialtjänstens roll, om det råd och stöd en har rätt till och vilken hjälp den enskilde kan få. Hela denna aktivitet kunde dessvärre inte genomföras på grund av covid-19.

Fältassistenternas arbete med att mobilisera till regelbunden vuxenvandringar har pågått enligt plan i flera av stadsdelsområdets geografiska områden. En ny grupp har under året startats i Gröndal, på initiativ av civilsamhället och med stöd av enheten.

Fältassistenterna har haft ambitionen att bjuda in vårdnadshavare till blivande sjundeklassare med temat ”Grattis du har en tonåring, är du redo?” och i samband med det drogöförebyggande skolprogrammet YOLO ha föräldramöten i årskurs 7. Detta arbete har fått ta paus.

Fältassistenterna har under hösten digitaliserat de två nämnda föräldraevenen, men ännu inte prövat upplägget med vårdnadshavare. Under året har det förekommit ungdomsgrupperingar som uppvisat negativa beteende och fältassistenterna har vid flera tillfällen samlat till föräldranätverksmöten. De har även haft möten med enskilda vårdnadshavare och ibland med tillsammans med deras barn.

I Liljeholmen har det varit stökigt med tonåringar, likaså i Fruängen, Älvsjö,

Västertorp/Hägerstensåsen och på vissa skolgårdar. Fältassistenterna har schemalagt uppsökande arbete på dessa platser under den tid det är motiverat. I Liljeholmen har det varit under eftermiddagarna och i nära samarbete med ungdomsjouren, mobila ordningsvakter och polis.

Unga har fått stöd i att avstå från tobak, alkohol, övriga droger och annat antisocialt beteende. Enheten arbetar förebyggande på flera preventionsnivåer; universell, selektiv och indikerad samt social och situationell prevention.

Fältassistenterna har arbetat uppsökande och förebyggande i den ungdomliga offentligheten. I samarbete med skolorna har skolprogrammen YOLO och RoS erbjudits stadsdelsområdets skolor med högstadielklasser. Under årets första tre månader kunde arbetet genomföras enligt plan. Därefter har det pausats på grund av smittspridning. Samarbete för att skydda unga har pågått med samtliga skolor, socialtjänst, polis och civilsamhälle.

Fritidsverksamheten har noll-tolerans mot alla former av droger och vårdnadshavare har kontaktats då en ungdom nyttjat någon drog, inklusive tobak.

Alla enhetens verksamheter har agerat vid oro för en ungdom. I första hand har kontakt tagits med vårdnadshavare. Flera gånger under året har det gjorts orosanmälningar till socialtjänsten. När brott har kommit till medarbetarnas kännedom har det anmälts till polisen.

Unga inom HBTQ får stöd i sitt vuxenblivande utifrån sina behov och levnadsmönster

Enheten är HBTQ-certifierad/diplomerad. Verksamheterna har arbetat enligt den handlingsplan som tagits fram för att bemötandet i verksamheten. HBTQ-hänget Trekanten har regelbundet haft öppet och mot slutet av året med digital verksamhet. Rollerderby har under första delen av året genomförts för flickor och ickebinära en gång i veckan och i samarbete med Idrottsförvaltningen.

Unga med funktionsvariation har erbjudits fritidsverksamhet utifrån sina behov

Verksamhet för unga med funktionsvariationer, både den som är öppen för alla inom målgruppen och den biståndsbedömda har bedrivits. Besökarnas ålder har rört sig inom spannet 7 -25 år. Verksamhet har bedrivits såväl dag som kvällstid, vardag, veckoslut och under skollov, lokaliserad på samtliga mötesplatser. Det funkis-disco som genomförts en lördag i månaden i samarbete med Farsta stadsdelsförvaltning, har nödgats ta paus sedan spridningen av covid-19 tog fart.

Vi har samverkat till stöd för ungas vuxenblivande utifrån dessas behov och levnadsmönster

Centralt i arbetet för samtliga enhetens verksamheter har varit att samverka med andra som har barn och unga som målgrupp. Samarbete har skett inom förvaltningen, inom stadsdelsområdet med vårdnadshavare, grundskolor, gymnasieskolor, polis och inom staden med kollegor eller utifrån problemområde. Exempel på stadsövergripande samverkan är fälts deltagande i Program supporter för en bättre matchkultur. En verksamhet som tagit paus i och med spridningen av covid-19. Representanter från vår fritidsverksamhet för unga med funktionsvariation har deltagit aktivt i det stadsövergripande nätverket Fritid för alla.

Fältverksamheten har det tydligast poängterade samverkansuppdraget. En stor del av arbetet har utförts i samverkan med andra yrkesgrupper. Varje fältassistent har varit kontaktperson

för någon/några av våra högstadieskolor och samarbetet har varit gott även med gymnasieskolorna.

Under sommaren har det funnits möjlighet för ungdomar att delta i en varierad verksamhet. Det har varit dagkollon med tema HBTQ+, foto, musik, skapande (bild och form), sport och för speciellt riktad till målgruppen unga med funktionsnedsättning. Under kvällarna var två mötesplatser öppna, Gröndal och Fruängen. På eftermiddagarna var det öppen verksamhet utan tema, CAYA (Come as you are).

Alla ungdomar vet att ungdomsmottagningen är till för dem och vad de där kan få hjälp med

Enheten har fortsatt strävat efter att vara jämställd och i all verksamhet har det analyserats huruvida alla könstillhörigheter är inkluderade. Ungdomsmottagningens besökare är i hög utsträckning flickor och ansträngningar har gjorts för att nå fler pojkar. Under året har en ökning av andelen pojkar/unga män setts och förhållandet för helåret 2020 är avrundat 81 % flickor/unga kvinnor samt ca 19 % pojkar/unga män, andelen som fyllt i annat är ca 0,5 %. Genomförandet av viss av den ordinarie verksamheten och årets aktiviteter har fått ställas in på grund av de regler som gäller för att minska smittspridningen av covid-19.

Under året har alla årskurs åttor inom stadsdelsområdet bjudits in till ett klassbesök på ungdomsmottagningen. Under årets första månad fick två klasser varje vecka information om vad ungdomsmottagningen kan hjälpa dem med, om relationer, sex, könsidentitet, sexuell läggning, stress, ångest och liknande samt möjlighet att ställa frågor. I mitten på våren ställdes klassbesöken samt drop in-verksamheten in på grund av restriktioner för att minska smittspridning av covid-19. Under hösten togs ett bildspel med inläst text fram och distribuerades till högstadieskolorna. Till det lades en inbjudan att boka tid för digital frågestund med kurator och barnmorska. Några skolor har valt att tacka ja och fått hela paketet, andra skolor har endast använt bildspelet.

Ungdomsmottagningens besökare har även under 2020 till övervägande delen varit flickor. För att öka andelen pojkar har en pop up-mottagning på fritidsgård genomförts. Resterande tillfällen har fått ställas in och likaså de som varit inplanerade i gymnasieskolorna. Möjlighet till att delta i föreläsning om hur stress hanteras på ett kreativt sätt har erbjudits samma målgrupper. Inom gymnasieskolan var ett flertal tillfällen inplanerade, dock har endast ett genomföras då gymnasieskolorna stängde och övriga skolor var stängda för utomstående besökare. Verksamheten har därför varit kraftigt reducerad på grund av Covid-19. Digitalisering av metoder och program har gjorts men bedömningen har varit att stressföreläsning inte kunnat genomföras digitalt på ett tillfredsställande sätt.

Ungdomar boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang

Under året har arbetet för att ungdomar ska ha tillgång till ett varierat utbud av kultur och evenemang pågått. Enheten strävar efter att vara jämställd och i all verksamhet har det analyserats vad som krävs för att alla könstillhörigheter ska vara inkluderade, verksamheten har anpassats därefter. Såväl fritidsverksamheten som fältverksamheten har erbjudit möjligheter att delta, likväl som att vara med och skapa/anordna kultur och evenemang. Kulturevenemang med olika teman har anordnats på fritidsverksamheterna/mötesplatserna.

Det har handlat om riktade verksamheter som musikstudio, poesi/skrivarverkstad, fotogrupp samt spontana aktiviteter under den öppna verksamheten. Genomförande av större evenemang har under året fått ställas in på grund av de regler som gäller för att minska smittspridningen av covid-19. Det har genomförts två discon för unga med funktionsnedsättning. Under sommaren har dagkolloverksamhet med kultur-tema erbjudits.

Enheten gör medvetna val för att öka hållbarheten

I den mån det är möjligt har enhetens verksamheter valt hållbara alternativ. Verksamhetsutrustning har köpts in för att hålla över tid och kunna återanvändas även efter att aktuell aktivitet är slutförd. Alla väljer det mest klimatsmarta färdstättet utifrån behov. Kemikaliesmarta produkter har föredragits i alla sammanhang. Källsortering av sopor har genomförts i alla verksamheter.

Enhetens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

Enhetens ekonomi är både kortsiktigt och långsiktigt i balans.

Enhetens medarbetare är professionella, engagerade och har en hälsosam arbetsmiljö

Medarbetarundersökningens resultat har presenterats på apt och en handlingsplan har tagits fram. Relevansen minskade dock efter att verksamheten genomgick en sammansmältning med motsvarande verksamhet i Älvsjö.

Utveckling och kvalitet

Utvecklingen av fritidsverksamheten har fortsatt och intensifierats i och med sammangåendet med Älvsjö. Fritidsverksamheten har arbetat efter ett årshjul. De två verksamhetssamordnarna har arbetat med att öka kvaliteten i den dagliga fritidsverksamheten.

Som ett led i enhetens kvalitetsarbete deltog den öppna fritidsverksamheten samt fältverksamhetens öppna HBTQ-verksamhet i Stockholms stads kvalitetsutmärkelse.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb				368		360 st	Tas fram av nämnd	VB 2020

Nämndmål:

Invånarna i stadsdelsområdet är självförsörjande

 Ingen

Beskrivning

Den enskilde som är i behov av ekonomiskt bistånd får stöd i att finna egen försörjning utifrån sina förutsättningar och behov. I dialogen med den enskilde används stadens utrednings- och bedömningsinstrument Initial Bedömning och vid behov används Förutsättningar inför arbete (FIA). På ett tidigt stadium kopplas insatser från Jobbtorgen på. Den enskilde är delaktig när insatserna planeras och insatserna sker i samverkan även med andra aktörer som Arbetsförmedling, andra enheter inom socialtjänsten och med hälso- och sjukvården. Förvaltningens egna arbetsmarknadsinsatser; arbetsträning, offentligt skyddad anställning (OSA) och Stockholmsjobb är steg på vägen mot egen försörjning genom arbete för de personer som står långt från arbetsmarknaden. Insatserna syftar bland annat till att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma i arbete.

Barnkonsekvensanalyser genomförs när beslut ska fattas som påverkar barnen i hushållet. Barnfamiljer som lever i otrygga boendeförhållanden erbjuds stöd av Bolots och både barnfamiljer och hushåll med endast vuxna erbjuds råd och stöd i att söka bostad i Boskolan. De barn som tvingas bo i tillfälliga boendelösningar ges möjlighet till kompensatoriska åtgärder.

Förvaltningen tillhandahåller praktikplatser för jobbtorgsaspiranter i verksamheter i egen regi och i verksamheter som drivs på entreprenad.

Förvaltningen tillhandahåller feriearbeten för unga som syftar till att ge ett första positivt möte med arbetslivet. Arbetsplatserna finns i stor utsträckning inom stadsdelsförvaltningens egna verksamheter.

Nyanlända som har behov av ekonomiskt bistånd får stöd i att prioritera studier i svenska och samhällsvägledarna förmedlar information om var i stadsdelsområdet som det finns föreningsdrivna språkcaféer och andra aktiviteter som ger möjlighet till språkträning.

De personer som kontaktar förvaltningen rörande ekonomiskt bistånd får tydlig och lättillgänglig information om rätten till ekonomiskt bistånd och handläggningsprocessen. Detta gör att risken för felaktiga utbetalningar minimeras. Handläggarna har stöd av stadens

riktlinjer och metodstöd och förvaltningen följer noga utvecklingen så att risken för felaktiga utbetalningar kan minimeras.

Förväntat resultat

Alla invånare i stadsdelsområdet som är i behov av ekonomiskt bistånd för sin försörjning ges förutsättningar att kunna försörja sig själva genom att de erbjuds individuellt utformade insatser. Tröskeln till ett arbete är låg även för personer som uppburit försörjningsstöd under lång tid. Unga utan gymnasieexamen, äldre arbetslösa, personer med social problematik, fysisk och/eller psykisk ohälsa eller funktionsnedsättningar och utrikesfödda uppmärksammas särskilt och ges lokala arbetsmarknadsinsatser av god kvalitet så att de förbereds för insatser från Jobbtorgen. Unga i stadsdelsområdet erbjuds meningsfulla feriejobb som ett första steg in på arbetsmarknaden.

Det är lätt att få kontakt med enheten för ekonomiskt bistånd, både gällande ett nytt ärende eller i ett pågående ärende och den enskilde får tydlig information och god service rörande handläggningen, insatserna och besluten. Felaktiga utbetalningar minimeras då det är lätt för den enskilde att förstå hur hen ska medverka i utredningen.

All utredning inom ekonomiskt bistånd, liksom bedömning och erbjudande om insatser, sker med hög rättssäkerhet och utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Arbetet grundar sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Barnen i familjer som är i behov av ekonomiskt bistånd uppmärksammas särskilt och handläggningen utgår från ett tydligt barnperspektiv.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens verksamheter ska verka för att öka sitt mottagande av praktikanter från jobbtorgen. Antalet tillhandahållna praktikplatser följs upp i tertialrapporter och verksamhetsberättelse	2020-01-27	2020-12-31	Avvikelse
Analys Enheten har under året tagit emot en praktikant. Efter utbrottet av covid-19 och restriktioner i samband med det har enheten avstått från att ta emot fler praktikanter på grun av smittskyddsskäl			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

— Ingen

Nämndmål:

Hägersten-Liljeholmen är ett tryggt och säkert stadsdelsområde att bo och vistas i

— Ingen

Beskrivning

Trygghetsskapande arbete

Under 2020 kommer stadsdelsförvaltningen att fortsätta sitt arbete med att säkerställa att

stadsdelsområdet är tryggt och säkert. Detta görs genom riktade satsningar mot det som skapar otrygghet i stadsdelsområdet. Nämnden kommer att fortsätta sin samverkan med andra aktörer för att gemensamt hantera de utmaningar som finns inom trygghet- och säkerhet. I detta arbete ingår både klassiskt socialt preventionsarbete, men också situationellt arbete med åtgärder i bland annat den fysiska miljön.

Samverkansöverenskommelsen med polisen

Nämnden fortsätter också under år 2020 samverkansöverenskommelsen med polisen. Nämndens preventionssamordnare med flera har ett nära samarbete med polis där man uppdaterar lägesbild i stadsdelsområdet kontinuerligt. Stadsdelsförvaltningen kommer se över om det kan bli aktuellt att ansöka om tillstånd för ordningsvakter enligt § 3 lagen om ordningsvakter som en trygghetsskapande åtgärd.

Lokala brottsförebyggande rådet

Stadsdelsnämnden kommer att fortsätta arbetet med det lokala brottsförebyggande rådet under 2020. Under 2019 arbetade rådet med tydligare lägesbilder som grundat sig i intern och extern information. Detta arbete kommer att fortsätta under 2020 för att säkerställa att det brottsförebyggande arbetet grundar sig i robusta och relevanta lägesbilder.

Trygghetsinventeringar,

En central del av det trygghetsskapande arbetet är stadsdelsförvaltningens trygghetsinventeringar. Förvaltningen arbetar brett med att undersöka hur den fysiska miljön i Hägersten-Liljeholmen kan uppgraderas eller modifieras för att säkra tryggheten och trygghetsinventeringar är en bra strategi för detta. Dessa inventeringar görs i dialog med civilsamhälle, näringsliv, polis, enskilda invånare och andra. Tanken är att de som bor och verkar i stadsdelsområdet har lokal kunskap som förvaltningen kan dra nytta av i sitt trygghetsarbete. Om en inventering leder till att en åtgärd bedöms som lämplig söker förvaltningen medel från stadens centrala medelreserv.

Platssamverkan

Stadsdelsnämnden kommer att fortsätta sin platssamverkan med aktörer från kommunala bolag, civilsamhälle polisen och näringslivet. Även i platssamverkan kommer tydligare lägesbilder genomföras för att säkra upp effektivt riktade satsningar. Platssamverkan bidrar till att relevanta aktörer kraftsamlar och samverkar bättre i områden som pekas ut att vara i behov av satsningar som leder till ökad trygghet och säkerhet.

Arbete med våldsbejakande extremism (VBE)

I arbetet med VBE kommer stadsdelsnämnden att arbeta med den under 2019 reviderade handlingsplanen för VBE. Även VBE-arbetet arbetar efter lokala lägesbilder som uppdateras kontinuerligt. Detta för att säkerställa att situationen i stadsdelsområdet speglas i VBE-arbetet. Likt mycket annat av trygghetsarbetet sker arbetet med våldsbejakande extremism i samverkan med andra aktörer och nämnder - kommunstyrelsens centrala samordnare, polis, kulturnämnden, idrottsnämnden, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden. Från stadsdelsnämnden är det preventionssamordnaren som ansvarar för VBE-arbetet. Under år 2020 kommer VBE-handlingsplanen att följas upp för att se att

beslutande insatser är genomförda och fungerar som tänkt.

Stadsmiljö

Grönområden och parker i Hägersten-Liljeholmen ska fortsätta vara attraktiva, välskötta och trygga samt bidra till ökad biologisk mångfald. Nämnden har en nära samverkan med trafiknämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i arbetet med stadsdelsområdets gröna infrastruktur. Samverkan stärker grönområdenas kvalitet och utveckling, både på kort och lång sikt.

Hägersten-Liljeholmens parker ska bjuda in till motion, möten och rekreation. En central del av att ha inbjudande parker är att de är välskötta och städade. Nämnden ser till att stadens städgaranti efterlevs och arbetar tillsammans med trafiknämnden för att se till att skadedjursbekämpning sker effektivt. Genom att upprätthålla en utbredning av papperskorgar och sopsorteringsmöjligheter i parkmiljö ser stadsdelsnämnden till att invånare och besökare enkelt kan undvika att skräpa ner i stadsdelsområdets grönområden. Vidare sker slyröjning i naturmark och klippning av träd och buskage vid behov för att säkerställa god sikt som i sin tur bidrar till ökad trygghet. Nämnden lägger särskilt fokus på skötsel av parker som nyttjas frekvent av andra verksamheter såsom förskola. Det handlar bland annat om Trekantsparken och Blomsterdalen. Nämnden kommer fortsätta arbeta med systematiska uppföljningar på parkentreprenörens arbete att sköta och städa parker. Stadsdelsnämnden beslutade under 2019 att nuvarande driftentreprenör förlängs till och med september 2022.

Tillgänglighet

Stadsdelsnämnden ser till barn, äldre och personer med funktionsnedsättnings särskilda behov tas i beaktning i den offentliga miljön. Vid nybyggnation och stadsutveckling som exempelvis parkutveckling tas dessa perspektiv med tidigt i planprocessen för att säkra att Hägersten-Liljeholmen är en tillgänglig stadsdel där alla människor ska kunna nyttja stadsdelsområdets offentliga miljöer.

Parklekar

Alla nämndens tre välbesökta och uppskattade parklekar följer med in i 2020. Parklekarna heter Vippan, Lugnet och Aspuddsparken varav den sista också har djur som uppskattas av besökare.

Enhetsmål:

Unga får stöd av vuxna och är trygga i den offentliga miljön

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökad trygghet i den offentliga miljön

Analys

Arbetet för att nå målet att unga får stöd av vuxna och är trygga i den offentliga miljön har genomförts enligt plan. Enheten har strävat efter att vara jämställd och all verksamhet har

arbetat med att alla könstillhörigheter ska vara inkluderade och verksamheten har anpassats därefter. Ambitionen har varit att alla aktiviteter skulle ha genomförts enligt plan. Dock har genomförandet av aktiviteten Besök av polis och andra myndigheter på fritidsverksamheternas öppna mötesplatser fått skjutas på framtiden på grund av de regler som gäller för att minska smittspridningen av covid-19. Övriga aktiviteter har anpassats efter rådande smittspridningsläge och därmed huvudsakligen kunnat genomföras som planerat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Besök av polis och andra myndigheter på fritidsverksamhetens öppna mötesplatser	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys De tillfällen som planerats in under året har till stora delar behövs ställas in på grund av de regler som gäller för att minska smittspridningen av covid-19. Aktiviteten har i kraftigt begränsad skala genomförts utomhus.			
 Lokal utsättning inför påföljande veckoslut	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten har genomförts enligt plan, fältassistenter har varit representerade på alla genomförda utsättningar. Globenpolisens möten har varit inställda sedan augusti. Skärholmenpolisens ställdes in under två veckor i början av hösten men återupptogs därefter i form av möten utomhus, på grund av de regler som gäller för att minska smittspridningen av covid-19.			
 Platssamverkan	2020-01-16	2020-12-31	
Analys Enhetens verksamheter har deltagit så gott som samtliga platssamverkanstillfällen som enhetens medarbetare bjudits in till. Vid ett tillfälle kunde inga fältassistenter närvara.			
 Uppsökande och trygghetsskapande arbete på hot spots	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten har genomförts enligt plan och med utökad omfattning på grund av den utsatta situationen för tonåringar i skuggan av covid-19. Fältassistenter kartlägger systematiskt grupper av ungdomar och deras rörelsemönster i den ungdomliga offentligheten. Arbetet sker i samverkan med olika samarbetsparter. Informationen analyseras och utifrån de ungas behov läggs arbetet upp. Kontakt har tagits med vårdnadshavare till de ungdomar som utan uppenbart ärende tillbringar stora delar av sin fritid på dessa platser. I flera fall har även orosanmälningar till socialtjänsten gjorts. Regelbundna hotspots: Fruängen centrum, Liljeholmen, Älvsjö torg/Prästgårdsgärdet, Johan Skytteskolan. Säsongsbaserade hotspots: Långsjön, Herrängsskolan, skateparken i Älvsjö, Klubbensborg, Rävudden. Temporära hotspots: Axelsbergs centrum, Parkleken Vippan i Fruängen, Årstadalsparken, Telefonplan, Västertorp, Gröndalsskolan, Fruängens skola. Situationsbunda hotspots: Vitabergsparken, Blecktornsparcken, Rålambshovsparken			
 Vuxenvandring	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Pågår enligt plan och med utökad omfattning på grund av den utsatta situationen för tonåringar i skuggan av covid-19. Vårdnadshavare och andra vuxna har stöttas i att organisera vuxenvandring. Arbetet har skett i samverkan med nattvandring.nu och polis. Vandringarna synliggörs på fältverksamhetens instagram, faltarna_ha samt andra sociala medier. Under året har sex grupper vandrat i området. Älvsjö nattvandring, Liljeholmen, Gröndal, Mälarhöjden, Västertorp/Fruängen, Aspudden/Axelsberg. Västertorp/Fruängsgruppen har under året fått många fler medlemmar, med anledning av ungdomsrelaterade oroligheter. Gröndalsgruppen startade under året och är igång. Liljeholmsgruppen har haft svårt med engagemang men har under året gått så mycket de kunnat och samarbetat med gruppen i Gröndal.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god						70 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Enhetens verksamhet arbetar preventivt på preventionsnivåerna universell, selektiv och indikerad. Mötesplatserna för unga, parklekarna, fältassistenterna och ungdomsmottagningens kuratorer arbetar universellt riktat till alla i respektive verksamhets målgrupp, genom att tillföra skyddsfaktorer. Fältassistenterna arbetar på selektiv nivå genom att identifiera unga i grupp med riskfaktorer och arbetar med dem och deras vårdnadshavare. På indikerad nivå ger ungdomsmottagningens kuratorer råd och stöd till unga. Både kuratorerna och fältassistenterna slussar vidare unga med många riskfaktorer till rätt hjälp. Trots det ses samma mönster vid varje genomförd Stockholmsenkät. I vårt stadsdelsområde skattar unga i lägre utsträckning sin hälsa som god än vårt mål. Flickorna i lägre utsträckning än både pojkarna och genomsnittet för Stockholm. En förklaring kan kanske hittas i vissa av de andra frågorna i enkäten. Flickorna i vårt stadsdelsområde ställer sammanfattningsvis höga krav på sig själva och tycker inte de når upp till de höga kraven.								
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol				56 %		62 %	62 %	2020
Analys Enhetens verksamhet arbetar förebyggande på preventionsnivåerna universell, selektiv och indikerad. Mötesplatserna för unga, parklekarna, fältassistenterna och ungdomsmottagningens kuratorer arbetar universellt riktat till alla i respektive verksamhets målgrupp, genom att tillföra skyddsfaktorer. Fältassistenterna bjuder in vårdnadshavare och skolpersonal för att informera om alkohol och framgångsrika strategier för att hjälpa unga att avstå från alkohol. Fältassistenterna arbetar på selektiv nivå genom att identifiera unga i grupp med riskfaktorer som exempelvis alkoholkonsumtion och arbetar med dem och deras vårdnadshavare, i samarbete med polis och socialtjänst. Andelen unga som avstår alkohol har på 10 års sikt ökat, både i vårt stadsdelsområde och i Staden som helhet. Pojkarna i området ligger bättre till än i staden som helhet men med flickorna är det tvärt om. En förklaring kan kanske hittas i vissa av de andra frågorna i enkäten. Flickorna i vårt stadsdelsområde ställer sammanfattningsvis höga krav på sig själva, men lever mer riskabelt och är mindre nöjda med sig själva.								
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika				92 %		92 %	92 %	2020
Analys Enhetens verksamhet arbetar preventivt på preventionsnivåerna universell, selektiv och indikerad. Mötesplatserna för unga, parklekarna, fältassistenterna och ungdomsmottagningens kuratorer arbetar universellt riktat till alla i respektive verksamhets målgrupp, genom att tillföra skyddsfaktorer. Fältassistenterna bjuder in vårdnadshavare och skolpersonal för att informera om narkotika och andra droger och framgångsrika strategier för att hjälpa unga att avstå från dessa. Fältassistenterna arbetar på selektiv nivå genom att identifiera unga i grupp med riskfaktorer och arbetar med dem och deras vårdnadshavare i samarbete med polis och socialtjänst. Trots det är trenden att färre unga avstår narkotika, i synnerhet i gymnasieåldern, både i vårt stadsdelsområde och i staden som helhet. Användandet av narkotika är även mer jämställt i vårt område. Den skillnad som finns på stadsnivå, där flickor i högre grad uppger att de inte använder narkotika än pojkarna. Förklaringen till den generellt ökande trenden att använda narkotika kan troligen hänga ihop med omvärldsfaktorer. I populärkultur förekommer cannabis som något normaliserat och opinionsbildande för legalisering förekommer.								
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak				94 %		91 %	91 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Ärsmål	KF:s ärsmål	Period
Analys								
<p>Enhetens verksamhet arbetar förebyggande på preventionsnivåerna universell, selektiv och indikerad. Mötesplatserna för unga, parklekarna, fältassistenterna och ungdomsmottagningens kuratorer arbetar universellt riktat till alla i respektive verksamhets målgrupp, genom att tillföra skyddsfaktorer. Fältassistenterna bjuder in vårdnadshavare och skolpersonal för att informera om tobak, alkohol och narkotika samt framgångsrika strategier för att hjälpa unga att avstå från dessa. Fältassistenterna och de öppna fritidsverksamheterna för tonåringar arbetar genom att identifiera unga med tobaksbruk och kontakter deras vårdnadshavare. Andelen unga som avstår tobak och då i synnerhet i årskurs 9 på högstadiet har haft en positiv trend, både i vårt stadsdelsområde och i Staden som helhet. Pojkarna i området ligger bättre till än i staden som helhet men med flickorna är det tvärt om. En förklaring kan kanske hittas i vissa av de andra frågorna i enkäten. Flickorna i vårt stadsdelsområde ställer sammanfattningsvis höga krav på sig själva, men lever mer riskabelt och är mindre nöjda med sig själva.</p>								
 	Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen					85	91 %	2020
Analys								
<p>I Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde ligger vanligen andelen unga som uppger att de burit vapen, högre än genomsnittet i staden. Ett faktum som förvånar, då talen för utsatthet för hot och våld alltid ligger under genomsnittet. För nu många år sedan gjordes en fördjupad studie i årskurs 9 i Hägersten. Det handlade om vissa frågor ur Stockholmsenkäten, med möjlighet att kommentera och förtydliga i form av skrivsvar. Där framkom att scoutrörelsen är stor i delar av vårt område. Aktiva i scouterna svarade sanningsenligt att de burit vapen i form av kniv. I år når vi nämndens ärsmål och nästan stadens. Ett faktum som kan tolkas som att färre unga än tidigare bär vapen i ett illegitimt syfte, för scouterna är fortsatt starka i området.</p>								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska samordna arbetet med att implementera strategin för att minska risken att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet, och stötta utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i deras arbete.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys			
<p>I enlighet med förvaltningens handlingsplan har fältassistenter och även fritiden sammankallat till möten rörande ungdomar i riskmiljö. Medarbetarna har även deltagit i olika först fysiska och därefter digitala samverkansforum med socialtjänst, skolor, polis, ordningsvakter, ungdomsjour och preventionssamordnare. Exempelvis team samhandling.</p>			

Nämndmål:

Invånarna i stadsdelsområdet lever ett självständigt liv

 Ingen

Beskrivning

Barns rättigheter

Barns rättigheter enligt barnkonventionen tas tillvara bland annat genom att barnkonsekvensanalyser genomförs i ärenden som berör barn. Förvaltningens barnrättsarbete inom socialtjänstens myndighetsutövning utvecklas genom att stadens stödmaterial implementeras och genom att det finns barnombud på enheterna som har stöd av en barnrättssamordnare.

Ungdomsmottagning

Ungdomsmottagningen arbetar för att främja fysisk och psykisk hälsa bland ungdomar. Arbetet sker bland annat genom psykosociala stödsamtal till individer och förebyggande aktiviteter för grupper. Ungdomsmottagningen ska under året fortsätta att arbeta för att nå ut till grupper som är underrepresenterade i verksamheten med särskilt fokus på yngre pojkar. Verksamhet sker i samverkan med skolor, fältassistenter, fritidsverksamheter och socialtjänst.

Fältassistenter

Stadsdelsförvaltningens fältassistenter arbetar förebyggande och uppsökande i de miljöer där unga befinner sig. Syftet är att med preventiva insatser fånga upp och förhindra att ungdomar söker sig till miljöer präglade av missbruk och kriminalitet. Det socialt uppsökande arbetet för att nå unga som brukar narkotika ska stärkas. I det uppsökande arbetet ska samarbete ingå mellan ungdomar, föreningsliv, polis, näringsliv och civilsamhället. Som en del av det trygghetsskapande arbetet stöttar fältassistenter nattvandrande vuxna i stadsdelsområdet. Genom att delta i platsamverkan tar fältassistenter del av en brett förankrad och uppdaterad lägesbild som är samordnad av polisen och kan ligga till grund för hur resurserna riktas. Det utvecklas metoder och genomförs aktiviteter som kan tillföra skyddsfaktorer i de ungas liv. Fältassistenter medverkar vid tillsynen av folköls- och tobaksförsäljning.

Öppen fritidsverksamhet

Den öppna fritidsverksamheten ska fortsätta att utvecklas och anpassas för att erbjuda aktiviteter och verksamhet som tilltalar en bred grupp unga och är anpassad efter deras behov och levnadsmönster. Aktiviteter och verksamhet bjuder in underrepresenterade grupper så som unga flickor, nyanlända, HBTQ-personer och unga med funktionsvariation prioriteras. All verksamhet utgår ifrån ett förebyggande perspektiv där skyddsfaktorer för unga stärks. Fritidsverksamheterna samverkar med socialtjänst, skola och civilsamhälle med syfte att minska narkotikaanvändningen bland unga. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud. Tillsammans med civilsamhället erbjuder fritidsgårdarna läxhjälp.

Förvaltningen har under många år försökt etablera en fritidsgårdsgård och en ungdomsmottagning tillsammans med Region Stockholm i Liljeholmen. Förvaltningen ser ett stort behov av att lokalisera dessa verksamheter till Liljeholmen eftersom många gymnasieelever idag studerar i närområdet. Förvaltningen har tillsammans med Region Stockholm undersökt många alternativ och tänkbara lokaler i området men lokalerna har antingen blivit för dyra eller inte mött verksamheternas behov. Förvaltningen har tillsammans med Region Stockholm sedan våren 2019 utrett hur fastigheten Lilla Katrineberg 2 skulle kunna anpassas och samutnyttjas som en ungdomsmottagning och en fritidsgård. I maj 2020 tog Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd ställning till förslaget som innebär en etableringen av ett ”ungdomens hus” i det kluster av gymnasieskolor som ligger i Liljeholmen. Fastigheten är tänkt att utnyttjas som en ungdomsmottagning i delad regi med Region Stockholm och samutnyttjas av nämndens fritidsgårdsgård och nämndens fältassistenter under vissa delar av dygnet. Möjligheter finns även att låta föreningslivet till självkostnadspris använda lokalerna för möten, studieverksamhet, kulturell verksamhet eller andra fritidssysselsättningar. Genom att lokalen kan samutnyttjas av flera verksamheter minskar stadsdelsnämndens ekonomiska engagemang för driftskostnader och

etableringskostnader. Enligt plan påbörjas ombyggnationer under hösten 2020 som bedöms vara klara under februari 2021. Verksamheten bör kunna öppna i mars 2021.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen utreder individers behov av hjälp- och stödinsatser utifrån inkomna ansökningar och anmälningar. För att säkerställa likställighet och rättssäkerhet i utredningarna används standardiserade bedömnings- och utredningsinstrument. Den enskilde är delaktig i utredning, val av insatser och insatsens utformning.

Individ- och familjeomsorgen erbjuder ett brett och varierat utbud av insatser som motsvarar de behov som finns hos invånarna i stadsdelsområdet. Genom att använda evidensbaserade metoder säkerställs att insatserna är likvärdiga. Insatserna syftar till att så långt det är möjligt ta till vara den enskildes egna resurser och stärka självständigheten. Om den enskilde, oavsett ålder har insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården erbjuds en samordnad individuell plan (SIP).

Förvaltningen har en väl utbyggd öppenvård i egen regi för barn, ungdomar och deras familjer samt för vuxna missbrukare. På så sätt kan tidiga insatser på hemmaplan erbjudas.

Barn och unga

Prioriterad målgrupp för det socialt uppsökande och förebyggande arbetet är barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt.

Att klara skolan är den starkaste skyddsfaktorn för barn och unga som riskerar en socialt ogynnsam utveckling. Samverkan inom ramen för BUS-överenskommelsen (Barn i behov av särskilt stöd) är ett viktigt forum som utvecklas och riktas mot gemensamma mål. Nämnden ska under perioden fortsätta att stärka samarbete och samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamheter, föreningsliv, polis och det förebyggande och uppsökande sociala arbetet. Syftet är att samverkan ska vara effektiv, samordnad och målinriktad samt säkerställa att resurser riktas där behoven finns.

Förvaltningen erbjuder familjestödsprogram och föräldrarådgivning i viss omfattning.

Förvaltningen verkar för att öppna en familjecentral i samverkan med Region Stockholm.

Barn och unga som genom brister i uppväxtmiljön eller eget skadligt beteende riskerar att utvecklas ogynnsamt utreds utifrån gällande lagstiftning. Utredningen syftar till att ta reda på vilket behov av stöd och eller skydd barnet har. Barns förutsättningar för att klara skolgången uppmärksammas särskilt i utredningen och vid behov sätts insatser i samverkan med skolan in för att stabilisera skolgången. När ett barn placeras utanför hemmet ställer förvaltningen tydliga krav på skyddade boenden, jourfamiljer, HVB-hem, familjehem etc. så att barnets skolgång tillgodoses. Uppföljningen av placerade barn och unga är prioriterad, särskilt avseende skolgång. Ensamkommande barn och unga ges stöd som syftar till etablering i samhället och på arbetsmarknaden. Allvarssamtal inom 48 timmar med förstagångsförbrytare under 18 år dit polis, socialtjänst, föräldrar och den unge själv kallas har införts.

Barn och ungdomar som kommer i kontakt med förvaltningen ska tillförsäkras delaktighet. Brukarmedverkan för barn och unga ska öka.

Barnfamiljer som är aktuella hos socialtjänsten och lever under osäkra boendeförhållanden ges stöd av bolots och i vissa fall genom erbjudande om så kallat avtalat boende hos Stiftelsen hotellhem i Stockholm (SHIS Bostäder). Stödet syftar till att familjen ska få ett varaktigt och värdigt boende.

Vuxna med missbruk

Förvaltningens arbete med att minska missbruk och riskbruk i stadsdelsområdet sker i första hand genom stödinsatser till enskilda. Insatserna främjar förutsättningar för den enskilde att leva ett självständigt liv. Arbetet med målgrupperna samsjukliga, unga vuxna och kvinnor i missbruk är fortsatt prioriterade.

Förvaltningen arbetar utifrån metoden motiverande samtal och erbjuder stöd- och behandlingsinsatser inom de egna utförarverksamheterna baserade på evidensbaserade metoder samt anpassat boendestöd. Förvaltningens egna insatser anpassas efter målgruppens behov och sätts in i ett tidigt skede vilket minskar risken för att mer ingripande insatser behövs på längre sikt. Förvaltningen fortsätter att aktivt följa nyttjandegraden av egna öppenvårdsinsatser och att anpassa och utveckla öppenvården i syfte att höja graden av nyttjande. Verksamheten ställer om från att ha utgått i från "boendetrappan" där den hemlöse stegvis ska flytta till allt mer självständiga boenden under rehabiliteringens gång, till att utgå ifrån vinsterna med modellen "bostad först". Samverkan med Region Stockholms beroendevård och psykiatri är av stor vikt för den enskilde. Att erbjuda den enskilde en samordnad individuell plan (SIP) är en viktig del i att skapa en sammanhållen vård för den enskilde.

Förvaltningens missbruksvård fortsätter att utveckla barn- och föräldraperspektivet. Vid handläggning av ärenden rörande vuxna med missbruksproblematik uppmärksammas om det finns barn och i förekommande fall initieras alltid ett samarbete med barn- och ungdomsenheten. Barn till föräldrar med missbruksproblematik erbjuds stödgrupper via barn- och ungdomsenheten.

Socialpsykiatri

Förvaltningen erbjuder stödinsatser som boendestöd och sysselsättning till personer som har någon form av psykisk och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Brukarinflytandet för ökad delaktighet inom socialpsykiatrin är en prioriterad fråga. Förvaltningen utvecklar metoder för trygghet hemgång vid utskrivning från psykiatrisk slutenvård.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att kartlägga olika vägar till arbete för målgruppen. Målet är att kunna göra individuella handlingsplaner för enskilda brukare. Insatser till personer som står långt från arbetsmarknaden fokuserar på återhämtning och hälsofrämjande insatser. I syfte att stödja brukarna i deras återhämtningsprocess fortsätter utförarverksamheten inom socialpsykiatrin satsningen på Peer-support, en professionell kamratstödare med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Den öppna träfflokalverksamheten kommer att moderniseras för att bättre möta brukarnas behov och intressen. Metoden kollegial observation används. Samarbete med brukar- och intresseorganisationer kommer att utvecklas.

Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck

Personer inom stadsdelsområdet som är utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck får stöd av Relationsvårdscentrum Sydväst. Verksamheten vänder sig även till de personer som utövar våld i nära relationer. Relationsvårdscentrum Sydväst drivs av Skärholmens stadsdelsförvaltning på uppdrag Hägersten-Älvsjös och Skärholmens stadsdelsnämnder. Relationsvårdscentrum Sydväst arbetar uppsökande och har informationsinsatser riktade mot andra relevanta aktörer. Arbetet utvecklas i samverkan med polis. Efter utredning kan våldsutsatta placeras på skyddat boende.

Hemlöshet

Förvaltningen kommer under året att fortsätta bedriva ett intensivt arbete för att motverka hemlöshet genom såväl förebyggande åtgärder som nödvändiga insatser för enskilda. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en fortsatt prioriterad målgrupp. Barnens behov i dessa familjer uppmärksammas utifrån deras särskilt utsatta situation. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med personer som är 65 år eller äldre, med eller utan missbruk, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa.

Förvaltningen fortsätter att utveckla det vräkningsförebyggande arbetet som finns samlat i ett team inom beroendevården och ekonomiskt bistånd.

Alla personer som beviljas tillfälligt boende av socialtjänsten får en individuell boendeplan som bland annat syftar till att undanröja de hinder som finns för den enskilde att komma vidare till eget boende.

Samhällsinformation till nyanlända

Utvecklingen av stödet till nyanlända fortgår under 2020 i samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen. Frågor om arbete och bostad har särskilt fokus. Projektet "Föreningsguider i Hägersten-Liljeholmen, nästa steg – en trygg vidareflytt" i samverkan med SHIS syftar till att ge stöd till de nyanlända som flyttar vidare från Bjällerkransen under 2020 och 2021. Erfarenheterna från projektet kommer att användas i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Stöd och service till funktionsnedsatta

Förvaltningen erbjuder individuellt anpassade stödinsatser till personer som har någon form av funktionsnedsättning i syfte att alla invånare i stadsdelsområdet ska kunna leva ett självständigt liv och vara delaktiga i samhället. Kvinnor och män, flickor och pojkar med funktionsnedsättningar tillförsäkras behövligt stöd och service i form av till exempel boendestöd, gruppboendestöd, sysselsättning, daglig verksamhet och stöd till att få en anställning. Utredning och erbjudande om insatser utgår i från den enskildes behov. Insatserna präglas av hög kvalitet, trygghet och delaktighet. Utredningarna görs under så kort tid som möjligt och insatsbeslutens längd anpassas utifrån den sökandes behov och situation och där det är lämpligt fattas beslut som gäller över lång tid. Den enskilde deltar i framtagandet av sin egen genomförandeplan och har på så sätt inflytande över hur insatsen utförs. Barn med funktionsnedsättningar och barn som lever i familjer där den vuxne ansöker om stöd och service för funktionsnedsättning uppmärksammas och barnets rätt till delaktighet tillgodoses.

Behovet av ledsagarservice för barn och unga vuxna med funktionsnedsättningar tillgodoses så att de regelbundet kan delta i fritidsaktiviteter.

De reviderade riktlinjerna för ledsagning och ledsagarservice tillämpas och om det sker några betydande förändringar i praxis på området återkopplas detta till nämnden.

Förvaltningens utförarverksamheter inom funktionsnedsättningsområdet bedriver ett aktivt utvecklingsarbete i syfte att öka brukarnas delaktighet och självständighet. Digitaliseringen inom verksamheterna fortgår. Stadsdelsförvaltningen tar till vara den utveckling som gjorts inom LUM-projektet MALK (Mätinstrument avseende livskvalité) och kommer att implementera det digitala verktyg som tas fram för de boende i grupp- och servicebostäder. Arbets sättet kvalitetsobservationer används i verksamheterna.

Verksamheterna uppmärksammar våldsutsatta och arbetar för att verksamheterna ska vara fria från våld.

Förväntat resultat

Invånarna i stadsdelsområdet utvecklas utifrån sina förutsättningar, känner sig trygga och har en bra livskvalitet. Socialtjänsten uppmärksammar alla barn och vuxna som kan behöva stöd och erbjuder en modern, rättssäker och evidensbaserad socialtjänst i ett tidigt skede. Alla barn i stadsdelsområdet har goda uppväxtvillkor och inget barn behöver uppleva våld eller förtryck. Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver.

Personer med psykisk funktionsnedsättning får stöd att utifrån sina förutsättningar, deltar i samhällets gemenskap och har ett arbete att gå till.

Vuxna och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående ges goda förutsättningar att kunna ta sig ur sådana relationer.

Personer som får stöd och service utifrån funktionsnedsättning tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap.

Insatserna är lättillgängliga och individuellt utformade. Biståndshandläggningen är rättssäker och likställig.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Goda exempeldag kring arbetet med systematisk uppföljning.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Samtliga fritidsverksamheter använder sig av OneNote och där under samma mallar för dokumentation. Dokumentationen är tillgänglig för alla medarbetare.			
✓ Inom ramen för Uppdrag psykisk hälsa ska ungdomsmottagningen förstärka det uppsökande arbetet i skolorna och på öppna fritidsverksamheter med syfte att förebygga psykisk ohälsa bland unga.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Inom ramen för Uppdrag psykisk hälsa ska ungdomsmottagningen förstärka det uppsökande arbetet i skolorna och på öppna fritidsverksamheter med syfte att förebygga psykisk ohälsa bland unga.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Verksamheten har varit starkt påverkad av de restriktioner som råder med anledning av covid-19. Endast två stressföreläsningar och en pop up-mottagning på fritidsgård har kunnat genomföras. Klassbesöken för årskurs 8 i fysisk form			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
har under stora delar av året fått ställas in. Kuratorerna har tillsammans med regionens barnmorskor tagit fram ett digitalt material som erbjudits som alternativ. Under visningen på skolorna finns personalen tillgänglig via chatt för dialog.			
✓ Kartläggning av digitalt utanförskap för samtliga brukargrupper inom avdelningen för social omsorg.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Utveckla barnrättsarbetet genom att testa metoder för hur barn som berörs av utredningar och insatser som riktas till dem själva eller till vuxna kan komma till tals.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Barn och ungas delaktighet är viktig inom enhetens arbete. Dock genomförs inga utredningar och inte heller ges insatser så aktiviteten är inte relevant för enheten ung fritid.			

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

— Ingen

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang

— Ingen

Beskrivning

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Förväntat resultat

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Enhetsmål:

Ungdomar boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett varierat utbud av kultur och evenemang

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Unga som deltar i enhetens evenemang och kulturskapande är nöjda

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal besökare i de evenemang och kulturella aktiviteter som anordnas								VB 2020
Analys								
Antalet besökare har under året varit kraftigt reducerat på grund av restriktioner med anledning av att söka hejda spridningen av covid-19.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kulturaktiviteter inom fritidsverksamhet och fältverksamhet	2020-01-01	2020-12-31	
Analys			
Den öppna fritidsverksamheten och fältverksamheten har erbjudit verksamhet med kulturell inriktning. Exempel på skapande verksamhet är fotogrupp, skrifvarverkstad, musikstudioverksamhet som exempelvis @uptoyouthstudios. Fältverksamheten har under påsk, sommar och jullov genomfört skattjakter med ledtrådar på olika platser i stadsdelsområdet som tillkännagjorts via instagram, en, priserna har varit gåvor från lokalt näringsliv och deltagandet har varit högt. Fältverksamheten anordnade även ett Escape Room under sommarlovet			
Den kulturellt inriktade verksamheten har varit starkt påverkad av de restriktioner som råder med anledning av covid-19. De olika evenemang som planerats har helt fått ställas in.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel						60 %	55 %	2020
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	0 GWh			3,13 GWh		3,3 GWh	1945 GWh	2020

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

— Ingen

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt fortsätta arbetet med nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola. Vidare arbetar förvaltningen vidare med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, förvaltningen skannar kontinuerligt verksamheterna efter tänkbara klimatinvesteringar.

Inom verksamheter som serverar mat kommer medvetenhet och kunskap om livsmedels klimatpåverkan att öka och verksamheterna kommer att arbeta för att minska dessa. Det innebär bl.a. ökad andel vegetarisk kost i förskolan samt ökad andel säsongsbetonad och närproducerad mat i verksamheterna.

Inom äldreomsorgens verksamheter är dietisten och kostombuden viktiga kunskapsbärare- och spridare i utvecklingsarbetet kring klimatpåverkan.

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola och arbetar aktivt för nivå 3.

Enhetsmål:

Enhetsens medarbetare gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Sopor är källsorterade, plast används undantagsvis, matavfall minimeras, energiförbrukningen är låg och tjänsteresor är klimatsmarta.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

— Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

— Ingen

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Inför 2020 finns det på flera utförarenheter inom avdelningens för social omsorg behov av att anpassa organisationen och minska bemanningen så att verksamheterna får en långsiktigt hållbar ekonomi och kan drivas inom given budgetram. På vissa verksamheter kan man effektivisera genom att samutnyttja lokaler. Behoven har uppkommit utifrån minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos brukare/deltagare. Även inom individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning kan förändringar i organisation och bemanning bli nödvändiga.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens avdelningar ska fortsätta att utforma och använda ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2020-01-01	2020-12-31	
 Prognosuppföljning	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Uppföljningsarbetet har genomförts enligt plan.			

Enhetsmål:

Enhetens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verksamheten bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

— Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö

— Ingen

Beskrivning

Förvaltningen nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

Arbetet i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggares arbetsituation fortgår under 2020 utifrån den reviderade handlingsplanen. När någon medarbetare utsätts för hot eller våld i tjänsten erbjuder förvaltningen långsiktigt stöd.

Ett nära och gott ledarskap i verksamheterna som stödjer utveckling och innovation är en förutsättning en för utvecklingen av arbetsmiljön inom verksamheterna.

För att stärka chefs- och ledarskapet inom stadsdelsförvaltningen ska chefer vid behov genomgå stadens chefsutvecklingsprogram och andra utvecklingsinsatser inom professionen och i rollen som chef och ledare.

För att ytterligare stärka chefs- och kompetensförsörjningen krävs en strukturerad successionsplanering inom förvaltningen.

Som ett led i att utveckla arbetet med den långsiktiga kompetensförsörjningen ska stadens kompetensförsörjningsprocess följas.

För att öka andelen förskollärare och antalet utbildade barnskötare är kompetensförsörjning är ett prioriterat område. Förskoleavdelningen har ett långsiktigt utvecklingsarbete som omfattar ledarskapsutveckling för förskollärare och rektorer samt kompetensförsörjning. I kompetensförsörjningsarbetet ingår områden som VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare), APL (arbetsplatsförlagt lärande för barnskötare), mentorskap för nyexaminerade förskollärare, introduktion för nyanställda samt kompetensutveckling och karriärmöjligheter. Samarbete sker med lärosäten.

Arbetet med Handlingsplan förbättrad arbetsituation för förskollärare och barnskötare fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen. Strukturer för ett likvärdigt arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med handlingsplanen

utifrån lokala behov och förutsättningar.

Redan i dagsläget finns svårigheter att rekrytera sjuksköterskor och i viss mån arbetsterapeuter och fysioterapeuter/ sjukgymnaster. I samarbete med äldrenämnden ska ett handlingsprogram tas fram för den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen.

Alla anställda som arbetar heltid erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet så tillåter. Deltidsanställda erbjuds friskvårdstid i proportion till anställningsgraden.

Alla anställda kan köpa ett årskort till Stockholms kommunala sim- och idrottshallar till subventionerat pris. Kortet gäller för bad, gym och gruppträning.

Alla anställda kan erhålla en subvention till friskvårdsaktivitet med högst 1 200 kr per anställd och år.

Stadsdelsförvaltningen har avtal som gör att medarbetare får ett rabatterat pris vid tecknande av medlemskap hos t.ex. SATS och Friskis & Svettis. Genom anställningen i staden finns möjligheter till rabatterade medlemsavgifter även på andra gym.

Förväntat resultat

Nya medarbetare får en god introduktion.

Nyexaminerade förskollärare erbjuds en mentor under sitt första år.

Ledare erbjuds handledning och stöd i sitt ledarskap.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan som åtgärdas och följs upp under året.	2020-01-01	2020-12-31	
	Analys Medarbetarundersökningen resultat har presenterats på apt och en handlingsplan har tagits fram. Då arbetsgrupperna förändrats i och med samansmältningen av Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö så har resultaten för repektive tidigare grupp blivit mindre relevanta.			
⏸	Allmän visstidsanställning minimeras.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen säkerställer att samtliga hot- och våld-incidenter riktade mot förvaltningens medarbetare registreras i IA och följs upp med avseende på att den utsatte upplever tillräckligt stöd från staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31	

Enhetsmål:

Enheten är en god arbetsgivare och dess verksamheter erbjuder en god arbetsmiljö

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetarna är nöjda med arbetsmiljön och personalomsättningen är låg

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Enhet : Ung fritid

Enhetschef: Anna William-Olsson

Fält och Fritid

	Utfall i bokslut 2020	Budget	Awikelse
Beloppen anges i Tkr			
<i>Intäkter</i>			
Taxor och avgifter			0
Hysesintäkter	315	300	-15
Bidrag och ersättningar	870		-870
Försäljning av verksamhet	143		-143
Övriga externa intäkter	28		-28
<i>Summa intäkter</i>	1 356	300	-1 056
<i>Kostnader</i>			
Personalkostnader	14 924	15 210	286
Övriga personalkostnader	86	210	124
Lokalkostnader	3 125	2 940	-185
Entreprenader och köp av verksamhet	4 234	5 930	1 696
Övriga kostnader	1 518	1 610	92
<i>Summa kostnader</i>	23 887	25 900	2 013
<i>Summa netto</i>	22 531	25 600	3 069

Ungdomsmottagningen			
	Utfall i bokslut 2020	Budget	Awikelse
Beloppen anges i Tkr			
<i>Intäkter</i>			
Taxor och avgifter			0
Hysesintäkter			0
Bidrag och ersättningar	273		-273
Försäljning av verksamhet	537	700	163
Övriga externa intäkter			0
Summa intäkter	810	700	-110
<i>Kostnader</i>			
Personalkostnader	1 902	1 650	-252
Övriga personalkostnader	52	45	-7
Lokalkostnader	466	480	14
Entreprenader och köp av verksamhet	291	291	0
Övriga kostnader	134	334	200
Summa kostnader	2 845	2 800	-45
Summa netto	2 035	2 100	65

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Övrigt